

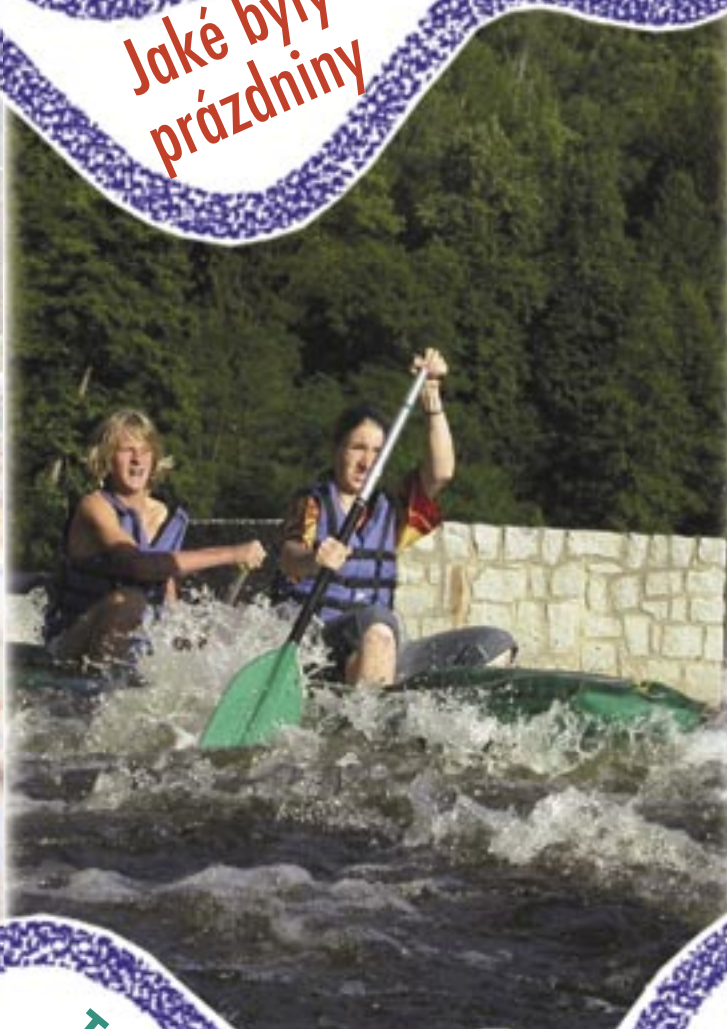
ARCHA

5
2006

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Jaké byly
prázdniny

Tábory
a expedice

Léto 2006

Připoutejte se, prosím

Je těžké zkrotit divokého koně. Je těžké chodit v dešti bez zmoknutí. A taky je těžké psát úvodník na opakované téma. Pro první případ se obrátíte trpělivostí, seženete opratě a příručku dobrého kovboje. K druhému vám postačí deštník, holiny – a větší postavy uvítají pršiplášť. Třetí úkol zvládá jen ten, kdo měl právě takové prázdniny jako já. Pokud tedy chcete vědět, jak se prožívá léto v malém údolí na Staré řece, nemusíte mít přehršle trpělivosti a deštník nechte v almaře...

Prázdniny u nás začínají vždy bojovkou. Jak jinak lze nazvat akci s jasně stanoveným cílem? Uložit dvě velké tašky plné oblečení, jednu malou (no, zas tak malá také není) s obuví, kolo, psa velké rasy, kočár (ve kterém se vozí vše možné, jen ne

náš synek), psi konzervy, helmu, plyšáky, velké maxi-balení granulí, hyperaktivní dítě, míč (který nejde vyfouknout, a když, tak jen jednou...), balení vod perlivých, autička malá i velká, deky, spacák, balení vod bez bublinek, knížky, hračky, pastelky, psi konzervy, vodovky a další neméně důležité drobnosti. To vše do nestandardně malého kufru. Přičemž za sedačkami už není místo, protože musíte mít pumpičku na stále se vyfukující pneu, litry vody na stále se vyvarující chladič a veškeré potřebné náhradní díly.

Když máte silnou vůli, velkou pili a klidného manžela, tak se to dá! S výdechem se opřete o kufr a zahledíte do modré oblohy. Tu ale protne (úplnou náhodou, zrovna když na ni zíráte tolik unavení) dálkové letadlo. A vám dojde, že někdo se dokáže zabalit do malého kufríku na kolečkách. Za jízdy nekontroluje oranžové blikající světélko (to je kontrolka paliva, která v našem vozítku svítí nepřetržitě), ale popíjí drink a listuje hotelovou nabídkou zájezdů.

Prohlížím si stromy, které od minulého léta tolik zesílily. Nabírám sílu z ticha u řeky a na kopretině zkusím dětskou hru „má mě rád, nemá mě rád“. Vojta vylezl z autosedačky, svlékl

všechny věci a boty zakopal do podzimu pod postel. Utíká se kouknout do tee-pee a někde něco provést. Až skončí léto, bude mít náš syn vyšisované vlasy od sluníčka. Já si stihnou dočíst knížku od Vánoc a naše psi slečna ztratí dalších pět obojků. Manžel v průběhu letní výpravy občas vypne svého osobního PC-stražce před půlnocí a stihneme si vysnit další kus našeho života.

Několikrát jsem koukla na svět z koňského sedla, ale koně krotit nehodlám. A v dešti se nejraději chodím koupat do řeky. Možná tak nelétám první třídou. Místo bezchybné letušky se mnou cestuje tříletý steward. Nemíchá koktejly, ale do oranžové limonády zvládne plivat miniaturní kousky rohlíku. Psi miláček poslouchá, ale nesmí býti v dosahu jiný čtyřnohý přítel či další človíček. A našlo by se dalších, na první pohled zvláštních, či úplně obyčejných zážitků. Přesto věřte, že prázdniny s lidmi, které opravdu milujete, se opakovaně stávají nezapomenutelnou jízdou v luxusu...

Marie Molková – Hromča
Ilustrační foto Martin Kříž

Zpravodaj ČRD M o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, ak. mal.
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archivů členských sdružení ČRD M
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF
Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v září 2006
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>
Foto na přední obálce: Martin Kříž, Ivo Skoček, Radka Páleníková a Gemini
Foto na zadní obálce: Gemini, Radka Páleníková, Letní dům, A-TOM, Junák a Kristýna Makovcová

úvodem

Jak jsem potkala tábor

Potok láká... „Ten potok není daleko od Prahy. Tak hodinku autem. Ale nepovím, kde je, nechci, aby tam jezdilo a chodilo víc lidí...“ napsal před lety spisovatel, sportovní novinář, rybář a velký milovník kraje kolem řeky Berounky, Ota Pavel. Toulala jsem se místy, která oslavil a proslavil ve svých povídkách a na jeden z takových kouzelných potoků narazila. Horký letní den přímo vybízel k loudání kolem vody a já se s chutí vydala směrem, kam skutečně moc lidí neputovalo. U silnice jsem se poučila, jak se chovat při případném setkání se zmijí (lokality CHKO Křivoklátsko se pyšní výskytem mnoha plazů) a šla.

šéfredaktorkou, pozn. red.) a Česká rada dětí a mládeže, nemusela. Usmála se na mou námitku, že jsem návštěva nehlášená a nerada bych narušila táborový program. Pozvala mne dál. Brzy jsem se dozvěděla, že jestli se o něco vtomhle táboře nemusím bát, pak je to zdraví. Tolik vyškolených zdravotníků hned tak každý tábor nemá. Inu, vždyť pořadatelem tábora je Mládež Českého červeného kříže (M-ČČK). Tábořiště už v tomhle schovaném koutu Křivoklátských lesů funguje snad tři desetky let. Základna patří 7. PS Kladno – Potočáci a „červenokřížáci“ jsou zde opakovaně hosty.

Potok krásný jako náhrdelník z perel

Minula jsem pár chat a pak už nikde nic. Je-li to možné, přišlo mi, že potok odpovídal i po tolika letech popisu Oty Pavla: „... je krásný jako náhrdelník z perel, anebo čelenka z diamantů. Bublá a jenom tak trochu pospíchá z mírného kopečka smrčinatými lesy a pestrými loukami, kde létají bachraté včely a skáčí buclatí koníci. Má vodu křišťálové studánky a to je vidět na mělčinách oblázkové dno, bělostný písek, kameny a kořeny stromů. Olše a vrby se sklánějí nad tůněmi. A tady v tůních, mezi kořeny a kameny, jsou pstruzi. Nikdo neví, jak dlouho. Možná staletí, snad tisíciletí. Když je vyndáš z vody, jsou na dlani jak buchtičky a jsou skoro teplé, malínci mají na sobě oranžové a velcí karmínově černé tečky. Připomínají svými barvami tuláky z neznámých mořských dálek...“

Nestanovila jsem si žádný konkrétní cíl. Řekla jsem si, že půjdu

podél potoka, dokud to bude možné a bude mne to bavit. Má cesta byla tak trochu v duchu prázdninového hesla soutěže vyhlášené Dětskou tiskovou agenturou – Jdi tam, nevím kam, přines to, nevím co. Míjela jsem rozkvetlé pomněnky zrcadlící se v průzračné vodě, za doprovod jsem měla babočky sítkované a obdivovala jsem životaschopnost vrb. Jen pstruhy jsem zrovna nepotkala, ale je pravda, že jsem je zas až tak příliš nehledala. Z idylky lidmi opuštěné přírody mne vytrhl až nápis „Dětský tábor“. Zvědavost mi nedala a chtěla jsem aspoň zjistit, zda to je tábor dětský „obecný“ a nebo pořádaný některým sdružením. To už ale cedulka neprozrazovala. Nezbyvalo než se zeptat.

Trpělivě jsem vyčkala u vchodu tábora, respektujíc prosbu, aby návštěvy do prostoru tábořiště nevstupovaly bez ohlášení. Hlavní vedoucí tábora – Petře Márové – jsem dlouze vyprávět o tom, co je server Adam (autorka je jeho

Kdo hledá Narnie?

Osazenstvo tábora tvoří tři desítky kluků a děvčat ve věku 6 – 15 let. O jejich zábavu, ale i celkové zázemí se stará sedm dospěláků (v „civilu“ jsou to většinou zdravotničtí pracovníci, studenti, pedagog a kuchařka z mateřské školy). Pochopitelně mne zajímalo, jak moc se v táborovém programu projevuje zaměření pořadatelského sdružení. Dominantou tábora prý není

naše téma

nácvik zdravotnických dovedností, ale klasická celotáborová hra, každý rok jiná. Pokaždé se hledá něco, co děti táhne a zajímá, čím zrovna žijí. „Loni jsme zachraňovali svět před ráděním mumie a ještě dříve nám Umberto Eco svěřil svůj odkaz a my hledali jeho poklad,“ dodává Petra Márová.

Letošní „celotáborovka“ je motivována Letopisy Narnie. Z motivace vycházejí i jednotlivé názvy oddílů. Potkat můžete Lvičata, Kentaury i Bobry. Dobrou zkušenost na těchto táborech mají s rozdělením dětí do oddílů nikoli podle věku a pohlaví, ale tak, aby se v oddíle naučili spolupracovat mladší se staršími, kluci s děvčaty. Velká část táborníků jezdí pravidelně, další účastníci se většinou od někoho o tábore dozví a přidají se. A tak i rodiče tuší, do čeho a s kým děti jdou. Ochtěně respektují přání vedoucích a snaží se jim jejich práci ulehčit např. i tím, že korektně vyplní nejen kolonku o zdravotních problémech dítěte, ale nevynechají ani případné problémy výchovné. Ale snadné to s dnešními dětmi na tábore není. Petra Márová jezdí na tábory jako vedoucí pravidelně, a tak může srovnávat. Zdá se jí, že dnešní děti mají stále více nectností: „V táboře už jsme museli řešit potíže s krádežemi; slovník současných školáků též není zrovna příkladný a mnoho dětí ani nikdo nenaučil mít radost ze hry.“

Velmi jednoduše mají v táboře vyřešený problém mobilů. Táborníci jsou předem upozorněni, že v přírodě není elektřina, a tak každý mobil velmi záhy přestane fungovat. Rodiče mají možnost v případě potřeby kontaktovat vedoucího.

Nejsou lidé

Spíš by se dalo napsat – jsou i nejsou. Těch, kteří by rádi na tábor jako vedoucí jeli, by se pár našlo. Ale... potíž je v tom, že kdo nechce táboru věnovat kromě své celodenní energie také kus dovolené, nemá to snadné. Ano, je možné, aby vás zaměstnavatel uvolnil. Náhradu mzdy pak může požadovat po zřizovateli tábora... A jste-li tím zřizovatelem vy (vaše sdružení), kteří jedete na tábor bez nároku na odměnu... Přitom cenu tábora tu mají spočítanu tak, aby pokrývala nezbytně nutné náklady – tj. stravování, ubytování a dopravu.

Škola i práce zabírá v dnešní době lidem stále více času. A tak je hlavní vedoucí tábora ráda, když ti, kteří některý rok nemohou jet, neztrácejí s táborem kontakt a vyšetří si chvíli času třeba i na některý z víkendů. A snad to vyjde

za rok či dva. „Není to jen zábava, ale i velká povinnost,“ dodává Petra Márová na adresu těch, kteří jsou ochotni a schopni si čas a energii pro druhé najít.

Táborová dvojrole

O tom, že v táboře je o program velmi dobře postaráno, mi nikdo příliš vyprávět nemusel. To jsem za čas, který jsem tam strávila, viděla sama. Žádné znuděné děti na táborovém náměstíčku. Stále se něco děje: míčové hry se střídají s rukodělnými a výtvarnými činnostmi, čas se musí najít i na osobní hygienu. Vždyť v táborovém provedení jsou akce typu mytí hlavy, koupání i praní, velkou událostí. Kolik dětí se takto poprvé, bez maminky, stará samo o sebe? Naštěstí je vždy poblíž některý z vedoucích, aby poradil, že „přepřát prádlo“ neznamená vyprat vše, co táborník za tábor zašpinil, ale jen to, co skutečně ještě bude potřebovat.

Když paní kuchařka začala nabízet oběd, s chutí se všichni pustili do bramboračky. A mohu potvrdit, že byla opravdu báječná. Prostě

to, aby mi Vašek, student střední chemické školy v Lovosicích, přiblížil své volnočasové aktivity (kroužek první pomoci, turistický kroužek, tréninky s nevidomými atlety). Nabízím pomocnou ruku při přípravě noční bojovky. Připravit něco utajeně v táboře je totiž téměř nemožné. Podle návodu si mi pod rukama proměňují kameny ve světlušky. Nevěříte? Inu je to vcelku snadné. Nesmazatelným fixem na kámen namalujete světlušku a aby v noci svítila, přidáte jí světýlko. Světlušky z kamínek a svítících tyčinek. Velmi se prý osvědčily svítící tyčinky (light stick, známá jako chemické světlo) prodávané v rybářských potřebách. Záhy je potřebný počet kamínek omalován a doplněn světýlky. Ta už se pak jen na počátku hry aktivují. Svítivost mají asi tři hodiny, což by pro táborovou noční hru by mělo být víc než dostatečné...

Je po dešti, Vašek se vrací s batohem plných pěkně těžkých světlušek do tábora a já putuji dál místy, která tak krásně popsal Ota Pavel. To ještě netuším, že „svě“ táborníky potkám v údolí řeky Berounky i další den až se vydají na celodenní výlet.

*Radka Páleníková
Foto autorka*

Mládež Českého červeného kříže (zkratka M-ČČK) je zvláštní složkou Českého červeného kříže. Je jedním z členů České rady dětí a mládeže. Webové stránky oblastní skupiny Praha – západ najdete na adrese www.mcck.org.

Použité citace jsou z textu *Potok pana inženýra*, zveřejněného v závěrečném svazku Sebraných spisů Oty Pavla nazvaném *Povídky z šuplíku* (naklad. Slávky Kopecké – Sláflka, 2004).

bramboračka táborová suprová. Aby táborový program běžel jako na drátkách, je za tím schováno mnoho předchozí práce. Teprve pak to vypadá, jako že to všechno funguje tak nějak samo sebou... „Mamií...“ dožaduje se pozornosti jedna z nejmladších tábornic, dcera hlavní vedoucí. Přece jen pro ni není vždycky jednoduché uvědomit si skutečnost, že maminka tu není vždy jen a jen pro ni, ale vlastně pro všechny kolem. Trošku zaraženě bere malá tábornice na vědomí, že když mluví maminka s někým jiným, musí počkat, až hovor skončí. S o to větší radostí pak mamince sděluje své zážitky.

Ještě zjišťují, jak tu mají vyřešeny latríny s ohledem na CHKO. Záchody tu mají stálé, zasypávané vápnem a pravidelně vyvážené. S ochránci přírody žádné potíže nemají a v dobrém končí i každoročně opakované návštěvy

hygieniků. Jak říká hlavní vedoucí – asi největší starosti jí přiděluje snaha dodržet všechny hygienické předpisy.

Začíná polední klid. V táboře je nadmíru příjemně a vlastně vůbec není poznat, že je tak velké horko. Blízký potok a les dělají divy. A k tomu ještě bere Petra Márová do ruky kytaru... V duchu si říkám, že je škoda, že nejsem jedním z táborníků. Loučím se jen velmi nerada.

Světlušky u Rozvědčíka

Cestou od tábora jdu pomalu. Nějak se všech těch krás nemohu nasytit. A tak není divu, že mne jeden z vedoucích – Vašek Fiegl – dohání. Průtrž mračen je velmi rychlá a nemilosrdná. Pod střechou legendární hospody U Rozvědčíka se tak ocitá neuvěřitelné množství vodáků i pěších výletníků. A tak máme dost času na

Louka je nám malá

Naše vlastivědné oddíly letos absolvovaly už svou XXXVI. Letní expedici. Ano slyšíte správně, Zeměpisná společnost Morava nejezdí na tábory, je nám malá louka uprostřed lesů. ZS Morava pořádá už drahnou řádku let letní výzkumné expedice.

Proč letní je asi na snadě. Proč expedice? Protože dva týdny ze tří prochodíme, projezdíme, prostě proputujeme. A proč výzkumné? Protože na svých pochodech a puťácích se snažíme poznat a prozkoumat svět kolem nás. A ten zkoumá to a ten zas tohle. A za tu dobu, co takhle putujeme a bádáme, už jsme prošli a viděli spoustu věcí. Ty se ale rychle mění, příroda, krajina, lidé i věci, které člověk vytvořil, takže putovat takhle můžeme ještě dlouho a pořád dál a dál. O svých poznatcích a zážitcích pak vydáváme vlastivědné sborníky, pořádáme výstavy a možná něco objevíte i na našich webových stránkách.

A kde jsme byli letos? První oddíl prošel Krušné hory a začal Mosteckem, aby viděl, jak se příroda vrací na opuštěné lomy a haldy. A protože první oddíl zkoumá právě přírodu, ze svého putování přinesl vzorky rostlin a hmyzu. Pochod jim končil v Karlových Varech společně s filmovým festivalem.

Druhý oddíl zkoumá přírodu neživou, proto vyrazil do Českého ráje zkoumat geologickou minulost tohoto území. Třetí

oddíl se zabývá kulturní historií a letos se vydal na Šumavu a v okolí Kašperských hor rýžoval zlato, zbytek expedice trávil experimentální archeologií. Jeho členové tkali, točili keramiku, vypalovali a takovou třešničkou na dortu bylo roztavení a smíchání mědi a cínu, čím zeteska slavnostně vstoupila do doby bronzové.

Čtvrtý oddíl s cestovatelskými kroužky zůstával na naší jihočeské základně, kde se oddával celoexpediční hře a náš rybník se proměnil na rozvodněný Nil a účastníci tábora na uctíváče boha Ra. Ti starší pak vypluli po Lužnici na lodích, ti menší se vydali do Blanského lesa a na Kleť, zpátky po Vltavě na lodích a ti nejmenší šestiletí Tuláčci se vydali do České Kanady.

Mikulovský šestý oddíl vyrazil po republice kolmo. A pokud se vydáte na čtrnáctidenní puťák na kole, je vám republika skoro malá. Našich 600 kilometrů nás protáhlo přes Vysočinu a Žďárské vrchy, Orlické hory a Broumovsko, Krkonoše, kde jsme ovšem část absolvovali pěšky, třeba na Sněžku se na kole ani nesmí. Potom přes Jizerské hory a na Ještěd. Pětkrát píchlé kolo, jedna osmice, jedno odřený ko-

leno a prasklý nosič, to je, myslím, slušná bilance. Šestý oddíl (Oddíl ochrany přírody) se pak vydal na Vltavu a z Vyššího Brodu do Českých Budějovic jsme v Pálavách (na čem jiným by se Mikulovčáci mohli plavit?) spíš relaxovali po náročném přejezdu hor.

Letošní červencové počasí se opravdu vydařilo, měsíc hromu byl letos nezvykle tichý a suchý, takže jsme viděli a prošli či prošli všechno, co jsme měli v plánu. Těm starším a otrlým to ale asi nestačilo. Takže hrstku statečných čekal ještě týdnenní Aktiv ve Vysokých Tatrách.

Fotky z našeho toulání se po krajích českých najdete na našem webu www.zsmorava.cz. Nebo se přijďte podívat na naši listopadovou výstavu na Palubě. A nebo se staňte členem Zeměpisné společnosti a putujte s námi.

*Martin Kříž – Martas
vedoucí ZS Morava
a jejího šestého oddílu
Foto autor*

Na Nouzově vyrostla základna NASA

Stany postavené do půlkruhu s „vlajkokládou“ uprostřed; zbrusu nový, svépomocí postavený srub; ohniště s velkým kruhem; totem, týpí – to vše utvrdí kolemjdoucí v myšlence, že jde o tábor. A právě takový tábor, pořádaný Tábornickým klubem Průzkumník (náleží k České táborické unii, pozn. red.), nedávno skončil na Nouzově blízko Církvice u Kolína. Skupina nadšených vedoucích a instruktorů, personál v kuchyni a proškolený zdravotník, ti všichni dohlíželi celé tři týdny na jeho bezpečný chod, skvělou zábavu a dobrou náladu, která mezi táborníky po celou dobu panovala.

Na průzkumnickém táboře se každým rokem odehrává nějaká celotáborová hra. „Oproti minulým rokům, kdy jsme využívali spíše klasických témat jako Hoši od Bobří řeky či Rok na vsi, jsme letos zvolili netradiční NASA Space Camp,“ říká hlavní vedoucí tábora Slon. Čtyři družiny se záhy staly posádkami raketoplánů, vedoucí veliteli a instruktoři piloty a inženýry.

na záchod,“ říká instruktorka Áťa. Nechyběl ani noční turnaj v sudoku, kdy byly od soumraku do svítání řešeny japonské hlavolamy. „To bylo skvělé; všichni byli hrozně unavení, ale s vypětím všech sil luštili a luštili,“ dí instruktorka Monika. „Za odměnu nám druhý den posunuli budiček až na desátou hodinu,“ pochlubil se táborník Kryštůfek.

Etap bylo samozřejmě daleko více – třeba výlet na Ondřejovskou hvězdárnu, na Sázavu a mnoho dalších. „Původně jsme plánovali padesátihodinový pochod – každá družina měla za úkol sestavit plán a trasu, po které by posléze 50 hodin šla a dorazila do určitého cíle. Vyhrála by ta posádka, jejíž konečné místo by bylo vzdušnou čarou nejvzdálenější našemu tábořišti,“ říká Slon. Akce se však díky obrovským vedrům neuskutečnila, snad tedy někdy příště...

Tábornický klub Průzkumník le-

tos nabírá nové členy – především děti prvních až třetích tříd základních škol. „Letos chceme vytvořit hned dvě nové družiny,“ vysvětluje hlavní vedoucí klubu Aleš Darebný. „Činnost v oddíle je ideální formou trávení volného času pro děti z Kolína a okolí,“ dodává. Žkušeni vedoucí naučí táborníky spoustě zajímavých a užitečných dovedností – zdravotvědou a znalostí přírody počínaje a uzlováním či lukostřelbou konče.

T. K. Průzkumník pořádá také několik akcí pro veřejnost, na které se může prakticky každý přihlásit a soutěžit. Jsou to především Nouzovská třístovka, Uzlařská regata a Vlajková hra.

Klub pořádá také krajské kolo Trampské party.

Jan Darebný
foto autor

Více informací na internetové adrese www.pruzkumnik.cz

Letošní celotáborovka byla určena spíše starším dětem, neboť úkoly nebyly snadné. Etapy jako měření pozice družice Iridium na noční obloze, hledání spadlého meteoritu podle daného azimutu a vzdálenosti či nácvik rychlého evakuačního poplachu mluví za vše. Psychicky i fyzicky náročné úkoly však střídaly i hry spíše zábavného rázu: „Měli jsme závody v pojídání agaru, to je hmota podobná želatině,“ vzpomíná se smíšenými pocity táborník Albin. „Nejlepší bylo, že nám tento úkol dali hned po dobrém obědě; všichni byli nadláblí - a do toho ještě jíst agar...“ doplňuje ho Denda.

Zcela výjimečnou akcí bylo utužování vztahů mezi členy posádky. Vylosované dvojice měly za úkol přivázat se na 24 hodin dvoumetrovým provazem a být tedy celou dobu spolu. „Velice emotivní zážitky byly okořeny zábavnými momenty: zkuste si například takhle zajít

kresba Dušan Grombřík

Potok plný táborů

Pokud byste někoho chtěli zavést na tábořiště v zachovalém koutě přírody, pak máte podél potoka zvaného Kosí (někdy též Kosový) na Tachovsku jedinečnou šanci. S pravděpodobností hraničící s jistotou tu prostě tábor dřívě nebo později najít musíte. Táboři jsou na něm navlečeny jako korálky.

Potoků máme na našem území mnoho, ale málokterý z nich se dostal do knihy představující 999 turistických zajímavostí České republiky. Společně s Ladislavem Křišťůlkem z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jsme navštívili dva z nich. Doby, kdy břehy Kosího potoka zdobily především mlýny, jsou ty tam. Teď je zdobí to nejkrásnější a nejvzácnější – krásná příroda. Nejhezčí část jihovýchodně od Michalových Hor je vyhlášena jako přírodní park, a tak setkáváme informační cedule naučné stezky. Lituji, že nemáme víc času. Toulat se údolím, kde žijí mloci, ledňáčci a šikovní táborníci je nadmíru lákavé. Hned bych se po trase osmikilometrové stezky údolím potoka vydala (www.cernosin.cz). Cílem naší cesty však není *výletování*, ale kontrola táborů čerpajících dotace MŠMT.

Oproti táboru Ligy lesní moudrosti u Dolního Žandova se před námi v údolí Kosího potoka rozprostírá o poznání větší louka, na které stojí úhledně uspořádané podsadové stany. Prostranství vévodí kuchyň s jídelnou, která je zároveň i prostorem pro ruko-
dělné činnosti a malou výtvarnou

galerií. V místech, kde obvykle na tábořích stává stožár se státní vlajkou, je pouze jakási trojnožka. Posléze se dozvídáme, že to je posvátná trojnožka, obdobná, jako mívají v antických veštinách.

Vítá nás Filip Moravec, kapitán oddílu Atria. Tentokrát nejsme na zapůjčeném území, ale v prostoru, které sdružení po řadě let

pronájmu zakoupilo. Vše je jak má být – pečlivě maskovaná latrína (s vtipným ukazatelem obsazenosti), odpadová jáma, prostor na mytí, zásobovací stan, tříděný odpad. Co nás na první pohled při vstupu do tábora upoutalo, je skutečnost, že nevidíme žádné táborníky. Vedoucí vysvětluje, že se snaží všemožně ochránit táborníky před nástrahami horkých letních dnů. A tak raději dlouho do večera hráli hru a děti teď na kraji Kosího potoka dospívají. A opravdu. To pestrobarevné pod stromy na kraji lesa jsou kluci a děvčata.

Inspiraci pro svou činnost čerpá sdružení **Gemini** z antiky. Tábor je pokračováním a vyvrcholením celoroční činnosti. To je určitě výhodou pro děti i vedoucí, kteří

se z akcí v průběhu roku dobře znají. Nevím, zda mají všichni táborníci jedničku z dějepisu, ale po tomhle táboře určitě budou možná o dobách, kdy Alexandr Veliký dobýval Perskou říši, vědět víc než jejich učitelé. Tvorivost, život v přírodě, přírodní výrobky – to jsou věci, které mají na táboře své pevné místo. Prostě směřování ke starořeckému ideálu jednoty duševní a tělesné ušlechtilosti – kalokagathia (z řečtiny „kalos“ krásný, „agathos“ dobrý).

Okolí je pro výlety jako stvořené. Zvláště oblíbeným cílem je Český les či výpravy podél Kosího potoka. Třídavacet táborníků pochází převážně z hlavního města a zdá se, že se životem v přírodě nemají nejmenší potíže. S uvolňováním na tábor zatím vedoucí problémy nemají – většinou studují. Filip Moravec je například studentem blízkovýchodního studia na Západočeské univerzitě. Michal si zas vybral studium pedagogiky (matematika, tělesná výchova) na Karlově univerzitě.

Více se o sdružení Gemini dozvíte na adrese gemini-praha.org.

Od dalšího tábora **Ligy lesní moudrosti** nás dělí necelý kilometr. Vydáváme se na druhou stranu silnice a lesní cesta nás podél potoka bezproblémově vede přímo k táboru. Už z dálky vidíme velkou louku, které vévodí majestátná tee-pee. Historicky však musíme překonat mnoho století. Tady nás nevitá admirál, ale náčelník kmene Ligy lesní moudrosti Sacagawea z Mělníka. Všichni ho tu znají pod přezdívkou Mat. Do kolonek zprávy pro ministerstvo je však třeba doplnit civilní jméno: David Herman (<http://www.sacagawea.wz.cz/>).

Letošní tábor je v historii kmene šestnáctý, na tomto místě táborí počtvrté. Že to s tábory myslí nadmíru vážně, o tom svědčí skutečnost, že v rubrice Táborová fotoalba mají na webu připravenou kolonku již na rok 2009 (zatím bez obrázků)! Ve snaze co nejvíce napodobit život prérýjních indi-

ánů neznají v tomhle táboře ani sirky. Oheň si prostě rozdělávají křesáním. Blíží se příprava oběda, a tak se Vojta trpělivě snaží vykresat tu správnou jiskřičku. Vítězí. Obdivujeme nejen vlastnoručně zhotovená tee-pee, ale i zvláštní kruhovou stavbu na obzoru. Dozvídáme se, že je to zdejší chloubka – kryté sněmoviště i taneční aréna o průměru 12 metrů – Dance Lodge. Tábor zítra končí, a tak včera vyvrcholila celotáborová hra Cesta za pokladem. Jak jinak než objevem pokladu. Vše, co zástupce MŠMT zajímá, je v pořádku. Žádné zvláštní problémy během tábora se neobjevily. Vedoucí (vysokoškolští studenti pestré škály oborů – VŠ chemiko-technologické, stavebního oboru ČVUT či pedagogiky) opětovně potvrzují výhodu celoroční činnosti s dětmi. Pochopitelně, zdravotnice Lucka musela řešit nějaké to klíště a jednou méně obvyklou situaci – bahno v oku. Loučíme se a přejeme šťastný návrat do civilizace.

A co na tábory v údolí Kosího potoka zástupce ministerstva?

„Tábor Gemini byl velice pěkný. Zaujal mne i tábor Ligy lesní moudrosti, který byl plně vybavený vším, co je potřeba v divočině.“

Opět bez elektriky. Koupání bylo dostupné v Kosím potoce a jeho průzračných tůňkách. Hygieně bylo učiněno zadost. Děti si mohly bez potíží umýt ruce po použití WC. Zajištění stravování bylo na dost dobré úrovni. Nikde nemohly děti trpět hladem. Všude 5x denně stravování, dostatek ovoce a zeleniny, která poskytuje vlákninu.“ shrnul návštěvu táborů v údolí Kosího potoka Ladislav Křišťálek z MŠMT.

*Radka Páleníková
Foto autorka*

Sacagawea (v překladu Ptačí žena) byla Indiánka z kmene Šošonů, která žila na počátku 19. století. Loviště Šošonů se v té době nacházela ve Skalnatých horách okolo Velkého solného jezera a Hadí řeky. Sacagawea se narodila v kraji pramenů řeky Missouri jako sestra náčelníka a když dospěla, provdala se za francouzského obchodníka. Spolu s ním se připojila k výpravě Lewise a Clarka. Tato expedice prozkoumala okolí řek Missouri a Columbia a přešla Skalnaté hory až k Tichému oceánu. Přinesla mnoho nových poznatků o tamější přírodě i obyvatelích a Sacagawee vděčí za cenné služby.

Orbis 2006 nebyla jen evakuace

Kdo i o prázdninách pravidelně sleduje zpravodajství v médiích, jistě zaregistroval zprávy o tom, že brněňští hasiči museli evakuovat největší skautský mezinárodní tábor v Čechách. Některé obrázky vypadaly uskutku děsivě, nicméně skutečnost byla mnohem mírnější. A navíc, ne vždy zbyl v reportážích prostor pro informaci o táboře samotném.

Tenkrát ve jedenatřicátém...

Historie mezinárodních setkání skautů a skautek ze střední Evropy sahá do třicátých let. Českoslovenští skauti v roce 1931 pozvali do Prahy skauty z okolních zemí na Tábory slovanských skautů. Slovanské jamboree, jak se velkým táborům mezi skauty říká, se tehdy konalo ve Střemovce. Pak bylo dlouhou dobu ticho po pěšině. Fašisté a potom komunisté skautům nepřáli. Naštěstí skauti mají tuhou kořínku a v roce 1997, po více než šedesáti letech, uspořádali v Praze další středoevropské jamboree. Protože se na něm setkali skauti ze zemí, kde skautské hnutí po letech komunistické totality obnovovalo svoji činnost, byl tento mezinárodní tábor symbolicky pojmenován Fénix. V dalších letech se jamboree konala na Slovensku, v Maďarsku, Polsku... To letošní, v pořadí osmé, se vrátilo do České republiky pod názvem Orbis.

Mnoho kultur – jeden svět

Na konci července se do Mariánského údolí v Brně – Líšni začali sjíždět skauti a skautky z osmnácti evropských zemí. Organizátoři pro ně rozdělili tábořiště na pět dílčích táborů, tzv. subcampů, které pojmenovali po planetách sluneční soustavy. Ubytovalo se v nich téměř 2200 skautů a skautek. Organizátoři, kterých bylo na 400, bydleli v samostatném táboře.

Program Orbisu vycházel z motiva jamboree „Mnoho kultur – jeden svět“. Nenásilnou, hravou formou seznamoval účastníky s kulturními a historickými předělami ve vývoji Evropy. Organizátoři pro ně připravili velké výlety do historie: na zámek Slavkov, za civilizaci starých Keltů či Bitvou tří císařů, které doplňovala řada kulturních ateliérů či dílen. Pod vedením zkušených lektorů si děti

vyzkoušely práci ve filmovém, fotografickém či sochařském ateliéru, v IT dílně, ale také se podívaly do podzemí Moravského krasu či předvedly svoji odvahu v lanovém centru. Na blízkém rybníku na ně čekala řada vodáckých aktivit, a protože jedním z prvků skautské výchovné metody je služba společnosti, pomáhali účastníci jamboree také pracovníkům CHKO Moravský kras se sčítáním návštěvníků, likvidací náletových dřevin či úklidem po neukázněných turistech. Ve volném čase hojně využívali nabídky dalších aktivit na tábořišti. Mohli si tu jít zasportovat, zazpívat s karaoke, navštívit skautské muzeum nebo si jít s přáteli posedět do táborové čajovny. Večery byly vyhrazeny masovější zábavě: byla tu diskotéka, rockový koncert...

Na bezpečnost dbala Skautská ochranná služba, se kterou se můžete setkat například na Bambirádě. O zdraví účastníků i organizátorů pečovalo dvanáct členů Skautského záchranného týmu. V jejich rozlehlém stanu MASH byla jak zdravotnická ambulance, tak lůžkové oddělení.

Skaut je nepromokavý?

Ze zpráv v médiích by se mohlo zdát, že rozmary počasí organizátory pořádně zaskočily, ale není tomu tak. Když ve čtvrtek vedra vystřídal setrvalý déšť, na programu se to moc neprojevovalo – neoficiální jedenáctý bod skautského zákona přece jenom zní: „Skaut je nepromokavý“. Večer při rockovém koncertu sice lilo jako z konve, ale před pódiem v dešti tančila dobrá stovka posluchačů. Jenže

kombinace dlouhotrvajícího sucha a vytrvalého deště měla neblahý vliv na schopnost půdy vsakovat a v nejnižším bodě tábořiště se udělalo menší jezírko, které vytopilo část stanů. Organizátoři začali vodu odčerpávat a zároveň vyklidili velké stany, které dosud poskytovaly účastníkům některých aktivit příjemný stín. Nakonec však spolu s přivolanými hasiči dospěli k názoru, že bude lépe, když děti ze dvou nejvíce postižených subcampů stráví noc v suchu a teple tělocvičen. Proto se nakonec konala nejrozsáhlejší evakuace v dějinách Brna. A přes různost jazyků ji cca 700 skautů a skautek zvládlo v noci během půldruhé hodiny na jedničku.

Programový tým přes noc pružně upravil páteční program tak, aby se mohl konat v oněch čtyřech tělocvičnách, kam byly děti spolu s jejich vedoucími odvezeny. Ráno po odčerpání vody vypadala situace mnohem lépe, postižené stany se přesunuly do sušších míst a hygienik povolil evakuovaným návrat na tábořiště. O tom, jak se podařilo organizátorům nelehkou situaci zvládnout, svědčí hned několik věcí: v pátek předčasně ukončilo pobyt na Orbisu minimální množství účast-

níků. Někteří účastníci využili přebytku bláta k nefalšovaným zápasům v bahně a jiní vtipkovali o tom, že komfort plovoucích podlah a vodních postelí neposkytuje jen tak nějaké tábořiště.

Orbis 2006

V sobotu už vše proběhlo podle plánu. Jak představení skautských organizací obyvatelům

Brna v rámci akce Open Gate, tak závěrečný ceremoniál. Jenže to už nebylo tak mediálně působivé jako obrázky dětí nastupujících v noci do autobusů s nápisem EVAKUACE. Orbis se prostě vydařil.

Marek Bárta
(Autor je šéfredaktorem časopisu Skauting)

Foto archiv akce a Jan Bičovský

Pitná voda z rybníka?

Ladislav Křišťůfek z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se účastní kontrol táborů pravidelně, a tak jej hned tak něco nevyvede z míry. Ale tentokrát bylo vidět, že prohlášení vedoucího tábora nedaleko obce Smolov na Domažlicku jej přece jen poněkud zaskočilo. Zopakoval tedy svou otázku: „Odkud berete pitnou vodu?“ A opět se mu od zástupce hlavního vedoucího tábora Vladimíra Hořejše zvaného Úhoř dostalo bez zaváhání stejné odpovědi: „Z RYBNÍKA“.

Že bychom konečně při kontrole narazili na nějaké výrazné porušení pravidel pro provoz táborů? „A jak tam tu vodu nabíráte?“ ptá se dál trpělivě ministerský úředník. Vedoucí zcela vážně odpovídá: „Normálně, z vodovodu...“ Inu, není to rybník jako vodní nádrž, ale Rybník jako obec. Tak hlavně, že se všechno včas vysvětlilo... Třítýdenní tábor 21. skautského

oddílu z Prahy 6 už se chýlí ke svému závěru. Počtem účastníků patří k těm menším – do dvaceti dětí. Stany s podsadou už by toužily po nějaké té finanční injekci. Uprostřed tábořiště vlaje česká vlajka, kraj tábora hlídá skupina totemů. Jako poděkování za poskytnutí tábořiště by měla i tahle parta zhotovit totem. Tábořiště totiž patří skautskému středisku Athabaska z Prahy 9. V areálu tábora je i jedno tee-pee. Zjišťujeme, že vše je opět v naprostém pořádku – zázemí pro kuchyň představuje dřevěný srub, dostatečné jsou prostory pro hygienu, stany i táborový program. V místech, kde kdysi stávala vesnice Mostek, se v minulých dnech odehrála i velká táborová hra. Táborníci se proměnili v Pražskou geografickou společnost a měli za úkol odchyt zvířat. Ale nebojte, se, k žádnému poškození volně žijících živočichů nedošlo. Lovily se takové rarity jako např. komba ušatá, hlubinná ryba, žralok či kolibřík,

jenže pouze v symbolické podobě. Kluci měli možnost se z předem připravených informací dozvědět o daném druhu co nejvíce a pak následovala „lovecká“ etapa hry. Zbývá ještě nahlédnout do nezbytných úředních lejster, tedy zda vedoucí má osvědčení jako hlavní vedoucí dětských táborů a zdravotník doklad o příslušné kvalifikaci.

A jak viděl tento tábor Ladislav Křišťůfek z MŠMT?

„Od Košího potoka jsme jeli k Bělé nad Radbuzou, je to kraj bohem zapomenutý. Zde byl tábor Junáka, který už balil, připravoval poslední večeri. Nikde jsme nenašli žádnou chybu. Nebyla potřeba ani žádná ostražka či ochrana tábora.“

Radka Páleníková
Foto autorka

Tábor Doktora Dam di Dam

Jsou tábory malé i velké, u lesa či u vody, v chatkách nebo ve stanech. Bývají nejrůznějšího zaměření, děti se na nich mohou naučit rozličným dovednostem. Ač se v mnoha ohledech liší, o to více mají společného – přinášejí spoustu radosti, nezapomenutelné zážitky a nová přátelství. Jaký byl tábor Mládeže Českého červeného kříže, který se v červenci konal ve Zbyslavci u Prachovic?

Zbyslavce je malá vesnička v malebné krajině Železných hor; samotný tábor se nachází na kopci kousek za ní. V parném červencovém dni přijíždí do tábora nečekaná návštěva – kontrola z MŠMT, která má na starost zjistit, zda jsou ministerstvem přidělované dotace řádně využívány. Současně přijíždí i štáb České televize, který natáčí o ministerských kontrolách reportáž. Jedna z vedoucích, provozní i zdravotnice v jednom Anna Altrichová provází skupinu areálem tábora. Ten se skládá z hlavní zděné budovy, kde děti jedí, mají hygienické zázemí a část z nich tam i spí. Kousek dál je louka s dřevěnými chatičkami, kde už zvědavě pokukují děti. V přítomnosti televizní kamery se nijak nestydí a ochotně do mikrofonu odpovídají na otázky redaktora.

Tábor Mládeže ČČK se koná druhým rokem a jeho zaměření je vskutku originální. Děti z pěveckého sboru Klíčanky tady pilně procvičují svůj repertoár a zároveň se učí základům první pomoci – z tohoto na první pohled neobvyklého spojení vychází i samotný název tábora: Doktor Dam di Dam. „Nevěděli jsme nejdřív, zda propojení zpívání a první pomoci může fungovat, ale nakonec se velmi osvědčilo,“ říká hlavní vedoucí Iva Malinová. Je tu celkem 31 dětí ve věku od 6 do 14 let, které mají na starost čtyři vedoucí.

V areálu mají současně tábor i zdravotně oslabené děti z Červeného kříže Svitavy. Obě skupiny se zvou na „svoje akce“ a někdy mají i společný program. Je trojčké vedro a v táboře zrovna naneštěstí došlo k havárii vody. Vedoucí proto připravili dětem překvapení – je tajně naplánován

příjezd chrudimských hasičů, kteří dětem přivezou cisternu, předvedou několik ukázek své činnosti, a hlavně je příjemně zchladí. Letním horkem se řídí i denní program, který nelze přesně naplánovat dopředu – upravuje se podle momentální únavy dětí.

Ani jeden den však děti nevynechají svoje oblíbené zpívání a nácvik písní, které budou tvořit základ nového repertoáru. Nejsou žádnými nováčky, vydali už tři CD a na podzim je čeká několik vystoupení. „Těžiště veškeré činnosti souboru je v charitativní oblasti. Rozdáváme svoji radost ze zpívání těm, kteří ji nejvíce potřebují,“ říká Iva Malinová. Dojatele vzpomíná na večer, kdy vedoucí dětem připravili karaoke a kde všichni nadšeně zpívali známé hity a muzikálové melodie. „Měla jsem najednou silný pocit, že to opravdu k něčemu je, znám je od tří let, měla jsem slzy v očích.“ Paní Malinová je zároveň ředitelkou chrudimské mateřské školky, při níž pěvecký sbor působí. Na tábor si bere dovolenou – jí, stejně jako tolika dalším táborovým vedoucím, patří obdiv – spolu s dovolenou věnuje táboru i své nekonečné nadšení a energii.

Důležitou – a nutno říci, že mezi dětmi velmi oblíbenou – částí denního programu je nácvik zá-

kladů první pomoci. Obvazová technika, tísňové volání, záchrana tonoucího – to a mnoho dalšího si měly děti možnost na táboře vyzkoušet. Například dvanáctero bezpečného pobytu u vody umějí bezchybně odříkat téměř všichni. Také při zkoušení tísňového volání obstály děti podle vedoucích na jedničku. Návštěva dostala možnost zhlédnout, jak děti nacvičují první pomoc – navzájem si měří rychlost tepu, sledují životní funkce nebo si obvazují „zlomené“ končetiny. Od hlavy až k patě ovázaný malý táborník vzbuzuje všeobecné veselí...

Návštěva se chýlí ke konci, kontrola z ministerstva je spokojena a děti se těší, až se uvidí večer v televizi. Na rozloučenou všem společně zazpívají a jejich písničky hladí po duši.

*Kristýna Makovcová
Foto autorka*

Stovky Brontosaurů pomáhaly přírodě

V těchto dnech začínají aktivisté a organizátoři Hnutí Brontosaurus, naší největší dobrovolnické organizace zaměřené na ochranu přírody, hodnotit sezónu letních táborů. Akce pod značkou Prázdniny s Brontosauřem probíhají po celé naší republice od roku 1974 a za tu dobu oslovily desetitisíce mladých lidí. Brontosauří tábory jsou typické kombinací dobrovolnické práce na pomoc přírodě, biofarmářům či památkám a kvalitního prožitkového, herního a vzdělávacího programu. Letos proběhlo táborů téměř padesát. Některé byly zaměřeny na ekologickou výchovu dětí či na vzdělávání organizátorů, většina však patřila mezi klasické dobrovolnické akce.

Pro účastníky Prázdnin s Brontosauřem bylo letos připraveno mnoho netradičních zážitků i spousta smysluplné práce. Brontosauří kosili ohrožené vzácné louky, udržovali naučné stezky, obnovovali místní drobné památky, pomáhali na zámcích i hradech či pracovali na biofarmách. Například základní článek Slunovrat působil u obce Sobíňov u Chotěboře, kde účastníci kosili několik hektarů mokřadních luk, čímž nezbytně přispěli k zachování této lokality. Místní mokřady mají totiž velký význam pro přirozený cyklus vody v krajině či udržení biodiverzity. Další brontosauří pomáhali s údržbou zámeckého parku v Telči, obnovovali zaniklé prameny v Jeseníkách nebo přispěli svým dílem k činnosti stanice pro záchranu živočichů v Bartošovicích. Letošní novinkou byla pomoc se záchranou buddhistických klášterů v Ladaku v Indii.

Vedle práce však byl na akcích připraven i zajímavý program.

Mladí lidé si například mohli ověřit svou odvahu i síly při prohlídkách jinak nepřístupných jeskyní nebo absolvovat zajímavé exkurze v chráněných územích. Jinde byly připraveny náročné hry, dobrodružná putování, extrémní sporty, lanové aktivity, stará řemesla apod.

Pro vzdělání další generace kvalitních organizátorů byl organizován pod mottom „Otevři oči, mysl i srdce – a pak teprve vykroč!“ zážitkový kurz Cestičky. Kurz plný vzdělávacích bloků i hlubokých osobních prožitků absolvovalo letos dvacet začínajících vedoucích. Díky podpoře Agentury mládež zde mohli své

zkušenosti a postřehy vyměnit čeští účastníci se zájemci ze Slovenské republiky.

Mladí lidé na brontosauřích akcích odpracovali minimálně 25 000 hodin dobrovolné práce, práce která je nesmírně důležitá, neboť pomáhá tam, kde je třeba. Jejich nadšení zachraňuje opomíjené památky, motivuje veřejnost k obnově přírodního a kulturního bohatství, pomáhá ekologickým zemědělcům v jejich nelehké práci, přispívá k ochraně významných přírodních lokalit.

S koncem léta činnost Brontosaura však neutichá, již teď je připravena nabídka podzimních víkendových akcí v programu *Akce příroda*.

*Dalimil Toman
vedoucí kanceláře
Hnutí Brontosaurus
foto autor*

Více informací:
www.brontosaurus.cz
www.akce.brontosaurus.cz

Cizinci pod českými stany aneb Mezinárodní seminář Evropské prázdniny

V Praze a Berouně proběhl ve dnech 19. – 23. července 2006 mezinárodní seminář Evropské prázdniny, spoluorganizovaný Českou radou dětí a mládeže (ČRDM) za finanční podpory České národní agentury Mládež. Zástupci mládežnických organizací ze sedmi členských zemí Evropské unie přijeli do České republiky, aby se seznámili s tradičními i neobvyklými způsoby, jak prožít školní prázdniny.

Při jednání na ministerstvu školství se přítomní setkali s pracovníky státních institucí i neziskových organizací, kteří se jim snažili zprostředkovat co nejvíce informací o českém systému prázdninových aktivit. Předseda ČRDM Pavel Trantina jim představil tradici sdružování dětí a mládeže i činnost mládežnické rady, její první místopředseda Aleš Sedláček je provedl džunglí legislativních předpisů a dokumentů nutných k povolení tábora, člen představenstva Rady Šimon Pokorný vysvětlil principy sestavování táborového programu a předseda Pionýra Petr Halada uvedl projekt Opravdu dobrý tábor.

Realitu pak měli zúčastnění možnost si ověřit při pobytu na různých typech táborů, organizovaných Junákem, ATOMem a pražským SVC (děkujeme jejich

pracovníkům za možnost u nich pobýt). O překvapení, způsobená kulturními rozdíly a tím, že někteří z účastníků nikdy pod stanem netábořili, nebyla nouze; o to intenzivněji se účastníci při závěrečném jednání dělili o své zážitky.

A jak vůbec vypadala taková letní „stáž“ zahraničních hostů z pohledu hostitelů v navštívených místech? Jednu z nich, jejíž dějištěm se stal prázdninový tábor tomíků, přiblížil Zdeněk Šmída (TOM Chippewa, Česká Lípa): „Před začátkem letního tábora mě oslovili lidé z České rady dětí a mládeže, jestli by nebylo možné, aby se k nám na dva dny přijelo podívat pár zahraničních expertů. Říkal jsem si, proč by ne, co se může stát? Celý týden bylo krásně – stále, horké počasí. Zalezli v hezkém údolí řeky Trnávky nedaleko Pacova jsme veďra snášeli dobře. V pátek dorazili tři prima experti... Marc z Francie, Ruda z Německa a Isabel z Itálie...

a s nimi téměř současně silná letní bouře.

Nad táborem zuřila sice jen hodinu, zato pořádně. Voda v řece zakaleně vřela, větve padaly, všude se válely kroupy. Nutně jsem potřeboval odjet, táborová Škoda 120 však ne a ne nastartovat. A v té chvíli začala téct v umývárce zakalená voda.

Naštěstí děti brzy ztratily ostych z jazykové bariéry, učily se mezinárodní prstovou abecedu, hrály česko-francouzsko-německo-italské bingo a nevím, co ještě, protože já do noci odbahňoval studánku a zásobní sudy. Druhý den již proběhl ve větší pohodě, a tak hosté zažili takové „normální“ české táboření.“

Kombinovaný teoreticko-praktický studijní pobyt byl sice třetím v řadě mezinárodních setkání nad tématem školních prázdnin, ale zároveň prvním praktickým ověřením získaných informací. Vzhledem k tomu, že jde o aktivitu kontinuální, jejímž dlouhodobým výsledkem mají být závěry a doporučení určená vládám jednotlivých zemí i orgánům Evropské unie, bude podobný studijní pobyt pro experty v příštích letech uskutečněn v dalších členských zemích EU, v r. 2007 konkrétně v Německu a Itálii.

Autoři: Michaela Tužilová,
Zdeněk Šmída a ČRDM
Foto archiv Zdeňka Šmídy

Vzdělávání a kultura

Mládež

Tento projekt byl finančně podpořen Evropskou komisí. Tato publikace (oznámení, materiál) odráží pouze postoje autora a Evropská komise ani Národní agentura nenesou zodpovědnost za její obsah ani za jakýkoliv způsob užití informací v ní obsažených.

a často rozesmátá, byly to chvíle, kdy jsme byli z dosahu vrzajících postelí a nekončícího zpěvu polské skupiny. Poslední den byl ve znamení loučení s novými kamarády, horečnaté výměny adres i přátelských (?) políbení. A cesta zpět do Prahy a ještě o kus dál. Na závěr je snad možné říci, že to byla obohacující, cenná a náročná zkušenost.

Anna Ciprová
Foto autorka a Lenka Andrllová

Letní dům děkuje České radě dětí a mládeže, jmenovitě ředitelce Kanceláře ČRDM Michaelae Přílepkové, za možnost účastnit se mnichovského setkání pro znevýhodněné skupiny dětí.

Cesta do Mníchova

Co, kdy a kde: Mezinárodní setkání dětí ve věku 14-17 let ze Španělska, Izraele, Polska, Slovenska a Česka v Mníchově ve dnech 16.-23. června 2006, v čase Mistrovství světa ve fotbale 2006. Organizátor celé akce: Münchner Sportjugend a Bayerischer Jugendring.

V pozdních nočních hodinách skupina osmi mladých a vitálních sportovců spolu se dvěma odhodlanými staršími sportovkyněmi vyrazila směr Mníchov. Po příjezdu nás čekalo nemilé překvapení v podobě velmi špatného ubytování. Tušení, že v klidu spát s dalšími 40 lidmi v jednom velkém stanu bude nemožné, se v průběhu pobytu bohužel potvrdilo.

Do připraveného pestrého programu jsme ovšem skočili rovnýma nohama. Seznámení se slovenskou, španělskou, polskou a izraelskou skupinou bylo možné v úvodních hrách, ve všudypřítomném fotbale, v tanci, v coca-colovém pitném režimu. A dny plynuly, jak když se navijí nit, a my jsme se podívali do solného dolu v Berchtesgadenu, plavili se po ledovcovém jezeře, potili se v autobuse i v krásné zahradě zámku Nymphenburg.

Návštěva památníku koncentračního tábora Dachau nám přinesla mnoho nových informací, chvíle zamyšlení, lítost, soucit a mnohým z nás i zmatek a otázku, jak to všechno bylo, co se stalo, jací byli ti lidé na obou stranách. Zdaleka ne

na všechno jsme si dokázali společně odpovědět. Během vzpomínkového obřadu izraelské skupiny jsme přispěli čtením básní Josefa Čapka, který byl také vězněn v Dachau.

Na mnichovské radnici dva nejstatečnější (a skoro i nejmladší) v angličtině a v němčině poděkovali za nás všechny organizátorům celé akce. Olympijský areál, návštěva bazény a botanické zahrady, rozlučková oslava, návštěva v ZOO, to vše a ještě něco navíc naplnilo po okraj zbývající dny. Večerní chýšková setkání naší skupinky byla milá

Krátký záznam cestovatelských dojmů M.

Líbila se mi cesta luxusním autobusem z Prahy do Mníchova, líbilo se mi jet kolem letiště a Alianz Areny. Nelíbilo se mi, že když jsme přijeli, tak pršelo. Povídalo se mi hezky se Slovákem, líbil se mi celý den seznamování a her. Naučil jsem se: hello, čus bus autobus, orange, lila, pink, links a rechts. Chutná mi všechno jídlo a líbilo se mi, jak nám všem P. nosil bábovku... Dnešní prohlídka města byla pěkná, ale paní průvodkyně moc mluвила. Já bych řekl jen „podívejte se vpravo, vlevo“ a už bych nezdržoval. Dobře jsme si dnes zaběhali při fotbale. P. se líbil orloj na mnichovské radnici. Dnes byl moc zeleninový oběd, tak mám teď větší hlad, než jsem měl...

Patříte k organizacím, které se snaží užívat příznivého prostředí a finančních možností pro evropskou spolupráci? Možná jste již uskutečnili několik projektů s partnery se západní Evropy a možná jste obnovili také spolupráci se stredoevropskými zeměmi z bývalých „spřátelených“ zemí. A dost možná přemýšlíte o zapojení dalších zemí směrem dál na východ, kde byste rádi našli další kontakty. Ukrajina, Bělorusko, Moldávie a další země, o kterých se hodně mluví v televizi, tam všude žijí mladí lidé a pracují organizace dětí a mládeže. Až budete na svůj mezinárodní seminář zvát do České republiky účastníky nebo lektory z těchto zemí, rychle zjistíte, že geograficky a politicky mají k Evropě blízko, ale byrokraticky daleko. Ačkoliv si můžete oprávněně myslet, že v práci s mládeží nejsou hranice, nepatří jejich domovské země mezi členy Evropské unie, a tudíž o nějakém volném pohybu nemůže být ani řeč.

Zvaní hosté

Na naprostou většinu z nich se bude vztahovat vízová povinnost a pro vás jako organizaci, která je do ČR pozve, vyplyne několik povinností a právních závazků. Pamatujte, že na získání víza je dobré nechat si asi měsíc. Základní informace a kontakty na ambasády a konzuláty najdete na stránkách Ministerstva zahraničí (www.mzv.cz) pod odkazem „diplomatické mise a úřady“. Na stránkách ambasád můžete najít pouze základní informace, proto musí být váš host aktivní a zkontaktovat ambasádu sám, aby se ujistil o podmínkách, za kterých vízum dostane. Nebudete potom překvapeni např. tím, že občané Moldávie musí kromě všech dokladů složit ještě nemalou finanční jistinu a můžete včas ambasádu požádat dopisem o prominutí. Také se může stát, že ambasáda v některé zemi nevykonává konzulární činnosti a váš účastník si bude muset napláňovat cestu do sousední země!

ze zahraničí

K žádosti o vízum bude muset předložit písemné pozvání od vaší organizace. Ověřené pozvání je unifikovaným dokumentem na předepsaném formuláři, který vám bude muset potvrdit cizinecká policie. Pro ambasádu (konzulát) můžete připravit dopis s prosbou o podporu a s vysvětlením, že se jedná

o vzdělávací akci mládeže, která je popř. podporována z veřejných prostředků.

Při ověřování pozvání se cizinecká policie drží paragrafů zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR.

Základní informace najdete na www.mvcr.cz, sekce Rady a služby, podsekcce Cizinci (foreigners). Dalším užitečným zdrojem informací je informační telefonní linka s čísly 974 841 356 a 974 841 357, která funguje od pondělí do čtvrtka od 9 do 15,30 a v pátek od 9 do 14 hodin.

Formulář na ověření pozvání má speciální ochranné prvky a musíte si proto pro něj přijít na cizineckou policii. Žadatelem o ověření bude u právnické osoby statutární zástupce, který své oprávnění zastupovat organizaci musí doložit (např. notářsky ověřeným zápisem o volbě). Na žádost budete potřebovat také razítko ubytovacího zařízení, které bude garantovat, že cizinec bude mít v ČR zajištěno ubytování.

Na cizineckou policii se dostaví statutární zástupce s vyplněným formulářem a kolkem za 200 Kč na jeden formulář, vybavený rovněž občanským průkazem a razítkem organizace. Dále budete s žádostí muset doložit, že jako zvučí organizace zajistíte cizinci pojištění na úhradu nákladů lékařské péče, zahrnující i převoz do vlasti v minimální výši 30 000 eur na osobu. Pojištění musí odpovídat zákonu o veřejném pojištění, nestačí vám tedy žádné sebestopratelnější komerční cestovní pojištění. Cestou nejnemnější odporu je dojít na Všeobecnou zdravotní pojišťovnu a uzavřít na dobu pobytu pro vašeho hosta pojištění s názvem „smluvní pojištění pro cizince pro případ neodkladné péče“, které vás bude stát 26-40 korun na den a osobu. Cizinecká policie právě toto pojištění stoprocentně akceptuje.

Dalším dokladem budete muset prokázat, že vaše organizace

skutečně existuje a funguje. K tomu vám příliš nepomohou stanovy, protože ty potvrzují pouze založení vaší organizace.

Proto bude vaše další cesta směřovat na Statistický úřad, kde si vyžádáte výpis z Rejstříku ekonomických subjektů. Za výpis zaplatíte 60 Kč a odejdete s potvrzením, že váš „subjekt je činný bez omezení“.

Záleží na vašem organizačním systému, za jak dlouho dokážete shromáždit potřebné doklady k pozvání. Pozor! Všechna potvrzení nesmí být starší než 180 dnů.

Samotné ověření může trvat až jeden pracovní týden. Pokud je získáte, musíte ještě počítat s časem, který zabere odeslání a doručení ověřeného pozvání vašemu pozvanému hostu. I když použijte expresní doručovatelské služby, nebude to pravděpodobně méně než 3 až 5 dní. Pokud tedy má váš host přijet na seminář nebo akci ve zvoleném termínu, měli byste se procesu získání ověřeného potvrzení začít věnovat cca 6 týdnů před akcí. I když obecně není příprava mezinárodní akce jednoduchá věc, odměnou za dobrou přípravu bude obohacující setkání s vrstevníky z jiných zemí, výměna a hledání různých a společných pohledů na Evropu a její problémy a třeba také dlouhodobá spolupráce a přátelství.

Nepatřím ke generaci, která zažila „výjezdní doložky“, ale prošla jsem procesem žádosti o vízum do SRN v době, kdy ČR nebyla členem EU. Při komunikaci s našimi partnery z neunijních zemí a podobných procedurách si uvědomíte, co znamenají politické hranice a proč je dobré usilovat o jejich zprůchodnění. Možná ještě nevíme, jaké hranice by měla mít Evropská unie, ale víme, proč by měla zůstat otevřená zejména pro mladé lidi z celé Evropy.

*Michaela Přilepková
(autorka je ředitelkou
Kanceláře ČRD)*

Ekocentrum Altus zahájilo činnost

Spolu s dalšími devatenácti poradenskými a vzdělávacími centry v Královéhradeckém a Pardubickém kraji zahájilo díky finanční podpoře Evropské unie svoji činnost Ekocentrum Altus v Chrudimi. Bude nejen pokračovat v akcích, které jsou v uvedeném městě již tradiční – jako je Den Země, Den bez aut, Bambiriáda, Netopýří noc či činnost oddílu Mladých ochránců přírody – ale nabídne i akce

nově. Ekocentrum například otevřelo ekoporadnu, která poskytuje občanům i institucím bezplatně informace.

Pro veřejnost je poradna otevřena v pondělí od 10 do 17,30 a ve čtvrtek od 13 do 17,30 hodin. Sídli v kanceláři Občanského sdružení Altus v chrudimském Obchodním a administrativním centru

v Tovární ulici 1112 (budova bývalého Lateru), sdělila projektová manažerka Naděžda Gutzerová. Dotazy je navíc možno posílat na emailovou adresu ekoporadna@chrudimka.cz nebo telefonovat na 463 351 112 či 739 033 780.

„Novinkou bude kurs angličtiny se zaměřením na environmentální terminologii nebo cykly podzimních a jarních exkurzí do přírody Krok za krokem přírodou. Pozornost bude věnována i zlepšení informovanosti o změnách týkajících se ochrany přírody, především seznámení s nově vznikající evropskou soustavou chráněných území Natura 2000,“ prozrazuje Gutzerová.

Ekocentrum je otevřeno v rámci projektu KAPKA 21 – Královéhradecký a Pardubický kraj: Agenda 21 pro každého (Síť informačních, poradenských a vzdělávacích center pro udržitelný život). Projekt realizuje Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER v rámci grantového schématu MŽP „Síť environmentálních informačních a poradenských center“ ve spolupráci s dalšími deseti partnery (Královéhradecký a Pardubický kraj, Univerzita Hradec Králové, Univerzita Pardubice, Rozvojová agentura, Ekocentrum Paleta). Projekt je určen především dospělým. Na jeho financování se podílí Evropský sociální fond a státní rozpočet ČR prostřednictvím Operačního programu rozvoje lidských zdrojů a Ministerstva životního prostředí.

Cílem poradenských center je poskytovat široké veřejnosti informace z oblasti ochrany přírody a krajiny, odpadového hospodářství, alternativních zdrojů energie, ekologického zemědělství, zakládání a údržby zeleně atd.

Roman Málek
Informace o připravovaných akcích lze najít na www.altus.chrudimka.cz

U tomíků padl rekord!

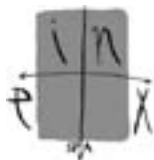
Členové TOM Zlaté Šípy z Valašského Meziříčí vyrobili na táboře na Slovensku obří palandu, největší v České republice! Zápis této kuriozity provedla agentura Dobrý den z Pelhřimova.

Ze sdružení

Fotbal pro rozvoj

Na hřiště klubu Tempo na pražské Lhotce vbíhají hráči fotbalového týmu z keňského hlavního města Nairobi. Sehraji tu dnes několik utkání v rámci projektu Fotbal pro rozvoj, jehož organizátorem je sdružení dobrovolných aktivit INEX (INEX-SDA je členským sdružením ČRD, pozn. red.). Právě keňským hráčům patří právem největší potlesk. Hrají pod jménem nevládní organizace MYSA, která organizuje fotbalové ligy a sociální programy ke zlepšení životní situace dětí ve slumech. Sami chlápci a dívky z týmu MYSA žijí v těžkých podmínkách jedné z největších chudinských čtvrtí Afriky. Jim a spouště jejich vrstevníků fotbal přináší zábavu, ale často zároveň i jedinou možnost, jak na chvíli zapomenout na svoje nelehké osudy.

Organizace MYSA se od roku 1997 snaží prostřednictvím podpory fotbalu a sportovních aktivit zlepšit životní podmínky nejchudších dětí v Keni. V současné době je v ní zaregistrována více než tisícovka týmů, což je okolo 17 000 dětí. Poskytuje jim motivaci, pomáhá organizovat volný čas a dává jim naději na vzdělání. Projekty MYSA jsou zaměřené také na prevenci kriminality nebo osvětovou kampaň o rizicích nákazy HIV/AIDS. V roce 2003 byla organizace za svoji dlouholetou činnost nominována na Nobelovu cenu míru.

Hráči týmu MYSA dorazili do České republiky přímo z Německa, kde se 8. července stali šampiony na historicky prvním fotbalovém Mistrovství světa ve streetfootbalu, neboli pouliční kopané. Turnaje se zúčastnilo celkem 22 týmů z pěti kontinentů, finále sledovalo 2 500 diváků a fotbalisté z Keni v něm porazili tým z Jižní Afriky 4:3 na penalty. Vítězem bychom ale mohli nazvat všechny, díky nimž se podařilo upozornit svět na jejich problémy. Pořádající organizace *streetfootballworld* podporuje streetfotbalové projekty z celého světa a pomáhá mladým lidem najít jejich místo ve společnosti.

Děti z afrických slumů hrají většinou naboso a míče si vyrábějí samy z nejrůznějších materiálů. Hráči týmu MYSA teprve na turnaji v Německu hráli poprvé s opravdovým míčem. Vášně pro fotbal však mají stejnou jako jejich vrstevníci z vyspělých zemí. Myšlenka spojení fotbalu a rozvojové pomoci vychází ze skutečnosti, že fotbal je nejpobulárnějším sportem na celé zeměkouli. Díky tomu je zde velká šance, že tyto myšlenky a projekty osloví co nejvíce lidí.

Fotbal pro rozvoj je projekt neziskové organizace INEX – Sdružení dobrovolných aktivit. Hlavními partnery projektu je Českomoravský fotbalový svaz, německé organizace *streetfootballworld* a ASA Programm. Na pražském turnaji se v červenci 2006 utkalo 8 týmů – kromě keňského fot-

balového týmu MYSA například pracovníci kampaně *Česko proti chudobě*, Českomoravského fotbalového svazu, Ministerstva zahraničních věcí ČR a zástupci neziskových organizací. Celý projekt podpořil reprezentační obránce Tomáš Ujfaluši, který zároveň sám za dva týmy nastoupil. Po celé odpoledne probíhal také kulturní program – koncerty hudebních skupin, soutěže a hry s tematikou fotbalu a Afriky. Návštěvníci si mohli zkusit i výrobu fotbalového míče z igelitových tašek tak, jak si je vyrábějí samy africké děti. Projekt se poté z Prahy přesunul do dalších měst – Brna, Jakubčovic nad Odrou, Opavy a Komárova u Opavy.

Kristýna Makovcová
Foto autorka

Více informací na www.inexsda.cz/fotbalprorozvoj/

Úrazové pojištění Family – pojištění na míru Vaší rodině

Úrazové pojištění jako takové jistě není třeba dlouze představovat. Skoro každý z nás je měl sjednáno v dětství a mnoho z nás v něm pokračuje i v dospělosti. Přesto i v této poměrně probádané oblasti se čas nezastavil a vývoj nových typů úrazového pojištění pokračuje dál.

O novince v oblasti úrazového pojištění si povídáme s Terezou Slavíkovou ze skupiny manažerů produktů pojištění osob.

Úrazové pojištění je jedním z nejznámějších a nejrozšířenějších pojištění. Skoro každý s ním má nějakou osobní zkušenost, nejčastěji už od dětství. Zbývá v této oblasti ještě nějaký prostor pro zavádění nových produktů?

Máte pravdu, že úrazové pojištění má na českém pojistném trhu dlouholetou tradici a každý již více či méně tuší, co od něj může očekávat. Přesto věřte, že se jednotlivé nabídky úrazového pojištění od sebe docela významně liší a stále je co zlepšovat.

A jaké oblasti nebo parametru se zlepšování nejčastěji týká?

Za velmi významný považuji především jeden parametr, a tím je flexibilita. Myslím tím schopnost přizpůsobit konkrétní smlouvu požadavkům a potřebám klienta. U úrazového pojištění to znamená volitelnost kombinace jednotlivých složek pojištění a jejich pojistných částek. Je samozřejmě možné jít cestou tzv. „baličků“, u kterých je pojistné krytí předem nastaveno a klient si zvolí pouze násobek pojistných částek. To však dává klientovi minimální prostor pro volbu, a často je tak „nucen“ koupit něco, co ve skutečnosti nepotřebuje. Generali jde však jinou cestou a naše produkty úrazového pojištění (ale i připojištění k životnímu pojištění) vytváříme s maximálním důrazem na klienta a možnost jeho volby.

To mluvíte o úrazovém pojištění pojišťovny Generali obecně, nebo již o novém Úrazovém pojištění Family?

Mluví obecně, ale u Vámi zmiňovaného nového produktu to platí dvojnásob. Jak už název napovídá, jedná se o úrazové pojištění určené pro rodiny.

To znamená, že v rámci jediné smlouvy se může pojistit více osob – tedy celá rodina. I v tomto případě lze každému sjednat takovou pojistnou ochranu, o kterou má zájem. Pojištění jednotlivých osob se tedy může lišit: například maminka si sjedná pouze trvalé následky úrazu, tatínek si k nim přidá ještě smrt úrazem a dětem sjednají trvalé následky rozšířené o denní odškodné.

A jak byste popsala odlišnosti daného pojištění ve srovnání s dalšími úrazovými produkty na trhu? V čem je nové pojištění lepší?

Vedle již zmiňované flexibility je výrazným prvkem také variabilita. Trvalé následky úrazu lze sjednat ve variantě s plněním od 0,001 % nebo od 10 % stupně invalidity, podobná volba existuje u denního odškodného. To lze sjednat i v omezené variantě jen pro vyjmenované úrazy (která zahrnuje zejména zlomeniny, popáleniny a poranění vnitřních orgánů). Klient tak získává možnost sjednat si pojištění buď v komplexní variantě, nebo ve variantě pro případ závažnějších úrazů, která mu umožní uspořit na pojistném. Záleží vždy na prioritách a přání každého z našich klientů.

Mezi naše již tradiční výhody patří také plnění až pětinasobku ze sjednané pojistné částky, a to v případě trvalých následků v rozsahu 100 % opět stupeň invalidity nebo denní odškodné

náš partner

s výplatou již od prvního dne léčení úrazu a výplatou dvojnásobného odškodného v případě bezprostřední hospitalizace v důsledku úrazu.

A co finanční stránka? Je z tohoto pohledu pojištění Family pro klienty výhodnější, než kdyby si každý člen rodiny sjednal smlouvu sám?

Samozřejmě. Kromě standardních slev, ze kterých bych ráda jmenovala například slevu 10 – 15 % pro klienty životního pojištění Generali, je v rámci Úrazového pojištění Family poskytována také exkluzivní sleva za počet osob. Ta může představovat dalších 10 až 30 %.

Když už jsme u počtu osob, je zde nějaké omezení pro minimální a maximální počet osob zahrnutých ve smlouvě?

Maximálně může být ve smlouvě zahrnuto osm osob, a to čtyři dospělí (rodiče a až dvě plnoleté děti) a čtyři nezletilé děti (max. do 17 let). Minimální počet pojištěných v jedné smlouvě je stanoven na dvě osoby. Nijak přitom nezáleží na tom, zda těmito dvěma osobami jsou manželé, dvě děti nebo jeden rodič a jedno dítě. V každém případě však věřím, že Úrazové pojištění Family osloví vždy celou rodinu – bez ohledu na to, kolik má členů.

Informace o tom, co všechno pojišťovna Generali klientům nabízí, se můžete dozvědět na internetové stránce www.generali.cz nebo na telefonní Zelené lince 800 150 155.

Jaké byly prázdniny? Některé děti letěly s rodiči k moři, jiné byly na „letním bytě“ u babiček a dědečků a další – těch bylo přes 200 000 – část prázdnin strávily na některém ze stovek táborů.

Jehľany malebných indiánských týpů na prostorné louce u Kosího potoka – typický obrázek z tábora mělnického kmene Ligy lesní moudrosti Scagawea. Letošní tábor byl v historii kmene šestnáctý – na Kosím potoce čtvrtý – a především, jak si trefně poznamenal kontrolor z ministerstva školství, „plně vybavený vším, co je potřeba v divočině. Opět bez elektriky...“.

Podívali se do solného dolu v Berchtesgadenu, navštívili památník koncentračního tábora Dachau, plavili se po ledovcovém jezeře, prohlédli si zahrady zámku Nymphenburg, mnichovský olympijský stadion i zoologickou zahradu. Řeč je o skupině mladých lidí, která se péčí sdružení Letní dům zúčastnila mezinárodního juniorského setkání v Německu.

Tak tomuhle se říká palanda! Má úctyhodné rozměry 6,18 x 3,85 x 3 metry a pohodlně se na ní vyspí až 40 noležníků. Remeslný výsledek několikadenní táborové hry oddílu Asociace TOM „Zlaté šipky“ byl zapsán do české knihy rekordů a kuriozit.

Sdělovací prostředky přinesly počátkem srpna zprávy o tom, že brněňští hasiči museli evakuovat největší skautský mezinárodní tábor v ČR. Jakkoliv média líčila událost dramaticky, byla o poznání klidnější. Bohužel, do reportáží se mnohdy nevešly základní informace o táboře samotném, a tak je čtenářům Archy nabízíme.

Fotbal pro rozvoj je název projektu INEXu – Sdružení dobrovolných aktivit. V rámci tohoto projektu, podporovaného mj. reprezentačním obráncem Tomášem Ujfaľušim, u nás sehrál sérii utkání i tým z Keni, a to pod jménem nevládní organizace MYSA. Ta sdružuje fotbalové ligy a sociální programy určené pro zlepšení těžké životní situace dětí v afrických slumech.